

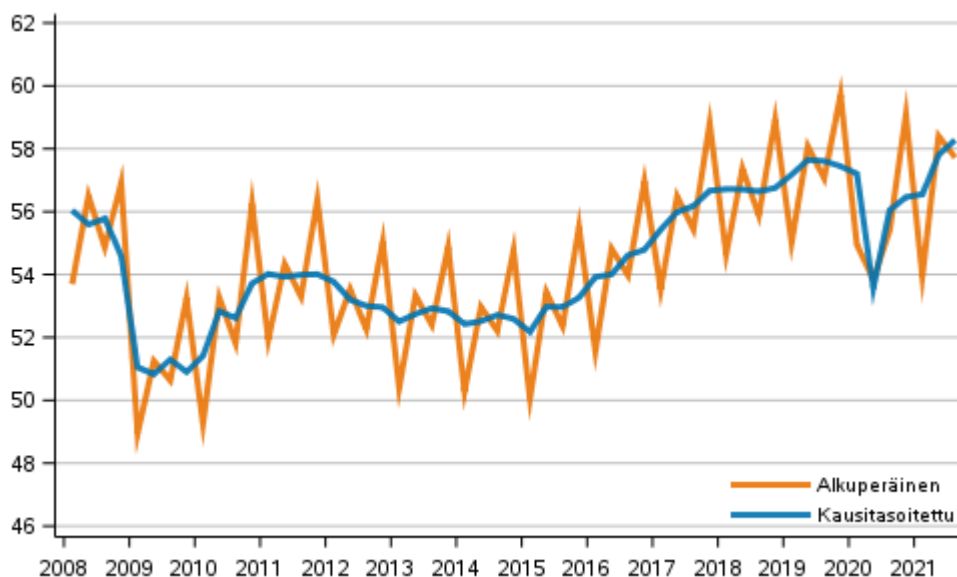
Neljännesvuositilinpito

2021, 3. vuosineljännes

Bruttokansantuote kasvoi 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi¹⁾ kasvoi heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Vuoden 2020 kolmanteen neljännekseen verrattuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 4,2 prosenttia.

Bruttokansantuote vuosineljänneksittäin, volyymisarja, viitevuosi 2015 (mrd. euroa)

Huhti-kesäkuussa bruttokansantuote kasvoi tarkentuneiden tietojen mukaan 2,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä (oli 2,1 %) ja 8,2 prosenttia vuodentakaisesta (oli 7,5 %).

1) Volyyymi tarkoittaa tietoa, josta hintojen muutosten vaikutukset on poistettu. Viitevuoden 2015 volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2015 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuodentakaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta ja muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitetusta aikasarjasta

Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä viennin volyymi kasvoi 4,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 9,4 prosenttia vuodentakaisesta. Tuonti kasvoi 2,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 6,1 prosenttia vuodentakaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 1,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 3,1 prosenttia vuodentakaisesta. Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit vähenivät 3,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,3 prosenttia vuodentakaisesta.

Tilastokeskus on julkaissut myös useita eri tilastoja yhdistelevän katsauksen koronakriisin vaikutuksista: <http://www.stat.fi/ajk/koronavirus/koronavirus-ajankohtaista-tilastotietoa/miten-vaikutukset-nakyvat-tilastoissa/talouden-tilannekuva>

Sisällys

Bruttokansantuote kasvoi heinä-syyskuussa, vienti ja kulutus kasvoivat.....	4
Tuotanto.....	4
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	6
Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	7
Käytettävissä olleet tiedot.....	8

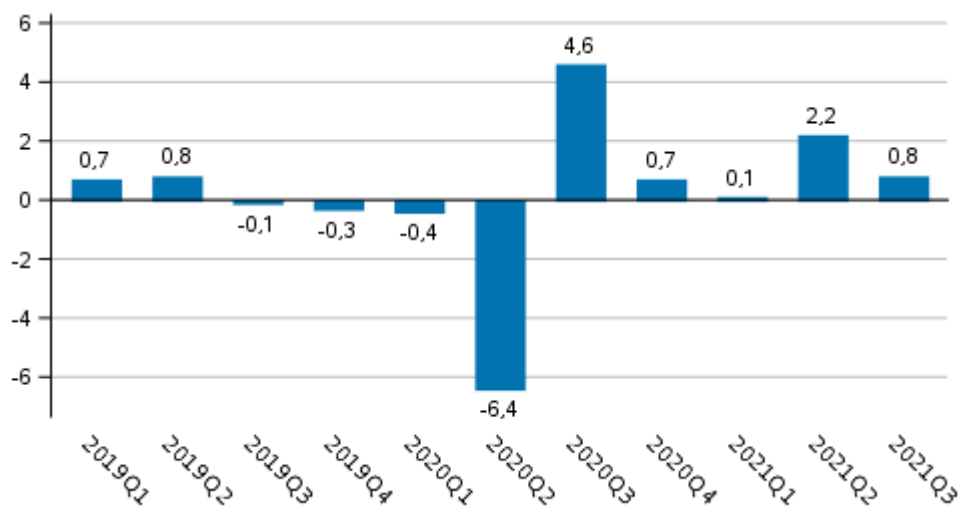
Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	4
Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)	5
Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)	5
Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)	6
Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	7
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	10

Bruttokansantuote kasvoi heinä-syyskuussa, vienti ja kulutus kasvoivat

Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia edellisestä vuosineljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 4,2 prosenttia vuoden 2020 kolmannen neljänneksen tasolta. Käyvin hinnoin tarkasteltuna työpäiväkorjatun bruttokansantuotteen arvo oli 7,7 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

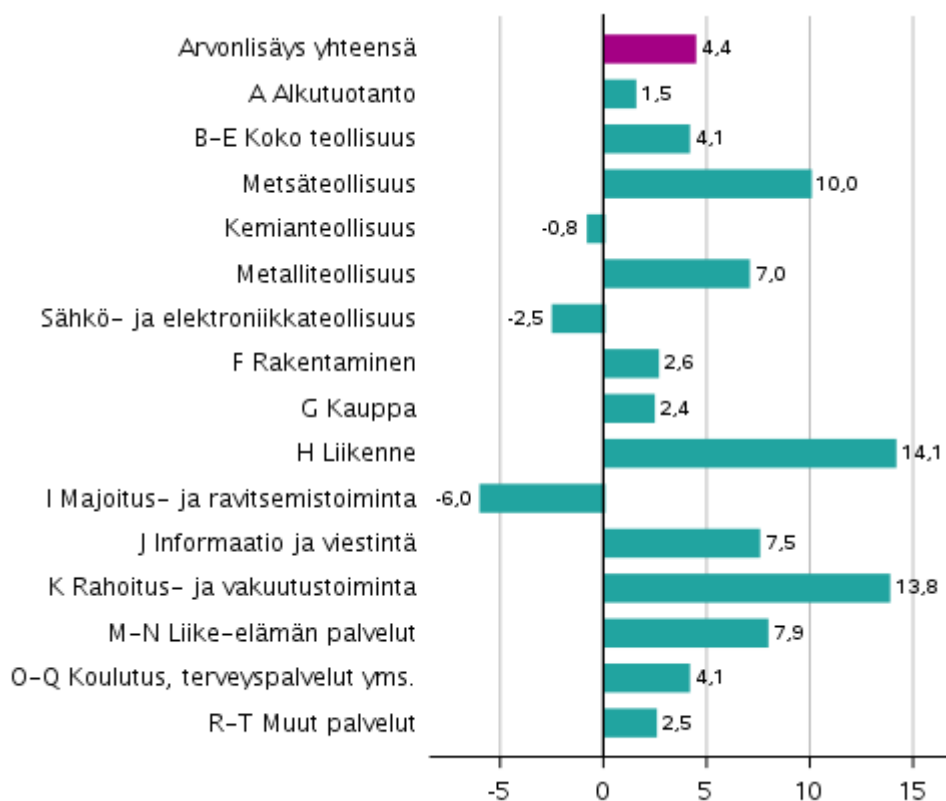
Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan EU-alueen bruttokansantuote kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 2,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Kansantalous jatkoi kasvuaan vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä. Suomen bruttokansantuote saavutti koronakriisiä edeltävän tason jo vuoden toisella neljänneksellä, jolloin talous kasvoi vielä yli kaksi prosenttia. Heinä-syyskuussa bruttokansantuotteen kasvu jäi alle yhteen prosenttiin.

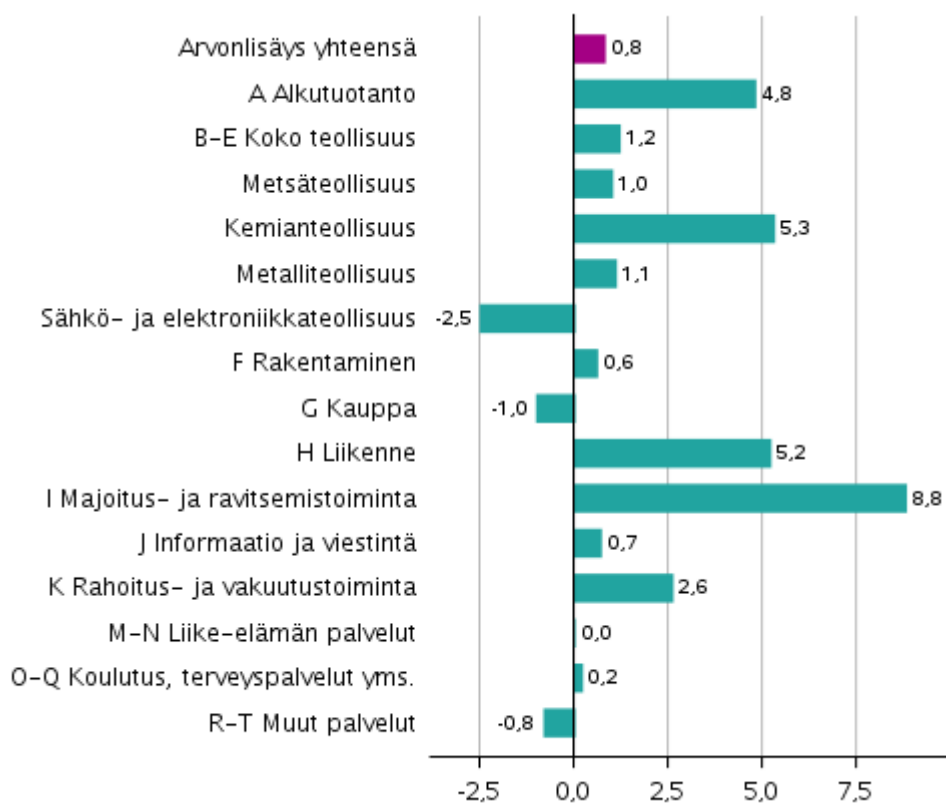
Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyyymi kasvoi 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,4 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Alkutuotannon eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyymi kasvoi heinä-syyskuussa sekä edelliseen neljännekseen että vuodentakaiseen verrattuna. Maa- ja riistatalous supistui, mutta metsätalouden vahva kasvu siivitti koko alkutuotannon viiden prosentin kasvuun edellisestä neljänneksestä.

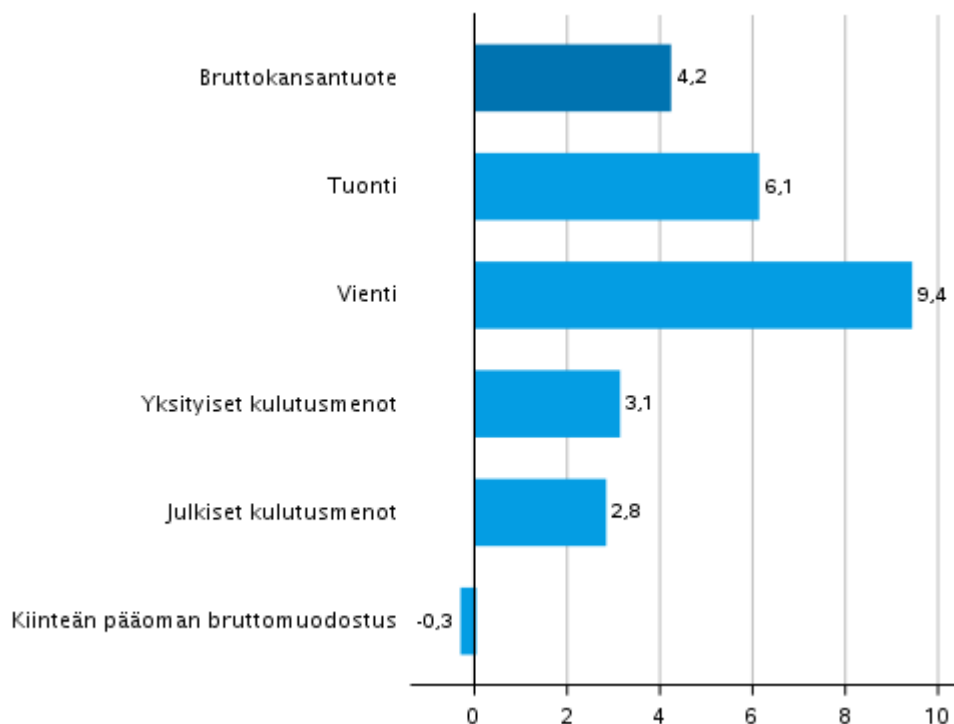
Teollisuustoimialojen (ml. kaivostoiminta sekä energia-, vesi- ja jätehuolto) arvonlisäyksen volyymi kasvoi heinä-syyskuussa. Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä useiden teollisuustuotteiden hinnat nousivat reilusti, mikä näkyy siten, että käypähintainen arvonlisäys kasvoi merkittävästi volyymin muutosta enemmän. Metsä- ja metalliteollisuuden toimialat kasvoivat. Kemianteollisuuden toimialat kääntyivät kasvuun edellisestä neljänneksestä mutta jäivät vuodentakaisista tasoon pienemmäksi. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden toimialat supistuivat sekä edelliseen että vuodentakaiseen neljännekseen nähden. Rakentaminen jatkoi kasvuaan heinä-syyskuussa.

Palvelutoimialat kasvoivat 2021 kolmannella neljänneksellä. Kaupan toimialat kääntyivät laskuun edelliseen neljännekseen nähden. Informaation ja viestinnän toimialat ovat pärjänneet koronakriisissä suhteellisen hyvin ja jatkoivat kasvuaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Koronakriisistä merkittävästi kärsineet liikenteen sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialat kasvoivat edelliseen neljännekseen nähden, mutta niiden tilanne on edelleen heikko koronapandemiaa edeltävään aikaan verrattuna.

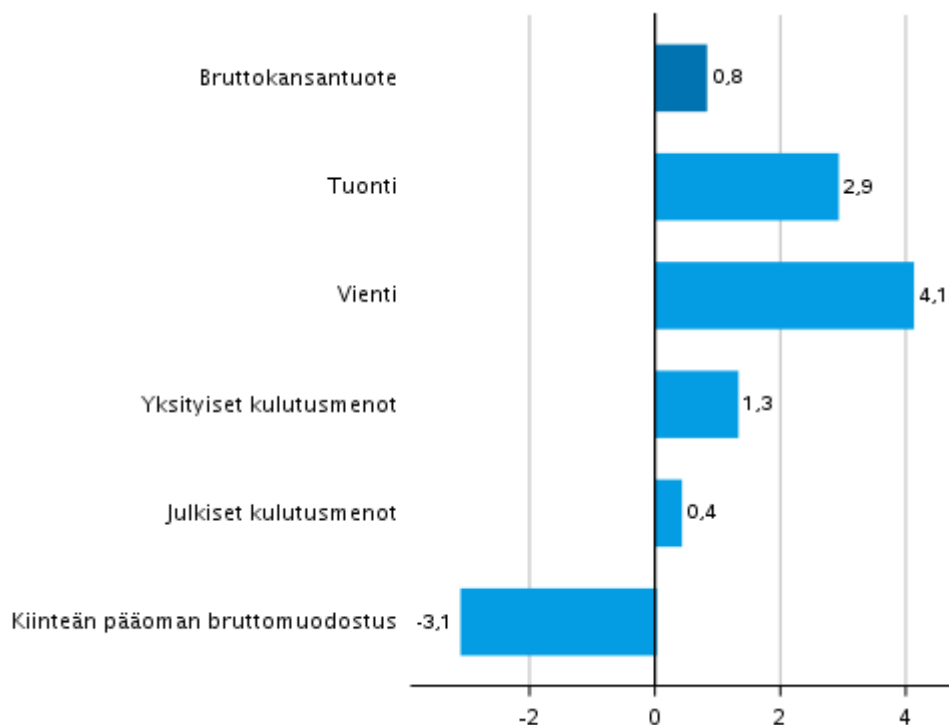
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi heinä-syyskuussa 2,0 % edellisestä neljänneksestä. Vienti ja kulutus kasvoivat, mutta investoinnit laskivat.

Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2021 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Viennin volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa neljä prosenttia edellisestä neljänneksestä. Sekä tavaroiden että palveluiden viennin volyyymi oli kasvussa. Vuodentakaiseen nähden vienti kasvoi peräti yhdeksän prosenttia. Tuonti kasvoi kolme prosenttia edellisestä neljänneksestä ja kuusi prosenttia vuodentakaisesta. Tavaroiden ulkomaankaupan hinnat nousivat reippaasti kolmannella vuosineljänneksellä, sillä vuodentakaiseen verrattuna sekä tavaroiden viennin että tuonnin arvo kasvoi huomattavasti enemmän käyvin hinnoin tarkasteltuina kuin volyyminä. Tavaroiden vienti kasvoi 28 prosenttia käyvin hinnoin vuodentakaisesta, mutta volyyminmuutos jäi kahdeksaan prosenttiin. Myös palveluiden vienti- ja tuontihinnat olivat kasvussa.

Yksityinen kulutus kasvoi heinä-syyskuussa. Kasvu ei ollut kuitenkaan enää niin vahvaa kuin vuoden toisella neljänneksellä. Kotitalouksien kulutusmenot palveluihin ja puolikestäviin tavaroihin kasvoivat selvästi. Sen sijaan kulutusmenot kestäviin tavaroihin supistuivat. Lyhytikäisten tavaroiden kulutus kasvoi vuodentakaiseen verrattuna mutta pieneni edellisestä neljänneksestä. Julkiset kulutusmenot kasvoivat.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit laskivat edellisestä neljänneksestä. Julkiset investoinnit vähenivät sekä edelliseen että vuodentakaiseen neljännekseen nähden. Yksityiset investoinnit kasvoivat vielä vuodentakaisesta mutta kääntyivät laskuun edellisestä neljänneksestä. Asuinrakennusinvestoinnit kasvoivat edelleen vuoden kolmannella neljänneksellä. Investoinnit muihin talorakennuksiin sekä maa- ja vesirakennuksiin laskivat. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestoinnit laskivat. Tähän vaikutti merkittävästi kuljetusvälineinvestointeihin liittyvä negatiiviseksi investoinniksi kirjattava myynti ulkomaille.

Heinä-syyskuussa tutkimus- ja kehittämis- sekä ohjelmistoinvestoinnit kasvoivat hieman. Tarkentuneiden tietojen mukaan investoinnit tutkimukseen ja kehittämiseen sekä ohjelmistoihin ovat kehittyneet vuoden 2021 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä aiemmin arvioitua suotuisammin.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä kasvoi heinä-syyskuussa 2,1 prosenttia ja tehtyjen työtuntien määrä 1,2 prosenttia vuodentakaisesta. Edelliseen neljännekseen verrattuna työtuntien määrä kasvoi 0,5 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 1,9 prosenttia edellisen neljänneksen tasolta ja 6,2 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut kasvoivat

22 prosenttia vuodentakaisesta ja 5,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Suuri muutos vuodentakaisesta johtuu vuonna 2020 niihin tehdystä väliaikaisesta helpotuksesta.

Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 9,5 prosenttia vuodentakaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 8,6 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Käytettävissä olleet tiedot

Vuosineljänneksen ennakkotiedot perustuvat 25.11.2021 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Vuositason tiedot 1990–2020 vastaavat 17.9.2021 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua. Vuositietoja 2019–2020 tarkennetaan 17.12.2021, jolloin myös neljännesvuositilinpidon tietokantataulukot päivitetään.

Vuoden 2021 neljättä neljännestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 28.2.2022. Pikaennakko bruttokansantuotteen kehityksestä loka-joulukuussa julkaistaan [Tuotannon suhdannekuvaajan](#) joulukuun tietojen yhteydessä 15.2.2022.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: [Laatuseloste](#).

[Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus](#).

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2020Q3	3,3	4,6	4,6	1,3
	2020Q4	0,4	0,5	0,7	0,3
	2021Q1	-0,1	0,1	0,1	0,2
	2021Q2	2,1	2,1	2,2	0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2020Q3	-2,7	-2,7	-2,7	0,0
	2020Q4	-1,4	-1,5	-1,5	-0,1
	2021Q1	-1,0	-1,5	-1,3	-0,3
	2021Q2	7,5	7,5	8,2	0,7

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2020Q3	2,6	3,0	2,5	-0,1
	2020Q4	8,8	9,8	10,3	1,5
	2021Q1	-5,0	-6,4	-5,6	-0,6
	2021Q2	0,3	0,3	1,0	0,7
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2020Q3	-12,7	-10,7	-10,7	2,0
	2020Q4	-0,4	1,3	1,3	1,7
	2021Q1	-5,4	-5,1	-4,4	1,0
	2021Q2	5,7	5,7	7,1	1,4

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2020Q3	4,7	5,2	4,6	-0,1
	2020Q4	-1,4	-0,3	0,2	1,6
	2021Q1	1,4	-0,2	0,4	-1,0
	2021Q2	1,5	1,5	2,4	0,9
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2020Q3	-9,8	-7,8	-8,0	1,8
	2020Q4	-8,0	-6,4	-6,5	1,5
	2021Q1	-7,0	-7,6	-7,3	-0,3
	2021Q2	6,1	6,1	7,7	1,6

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2014Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,5	0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,7	0,1

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT2010) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 2008 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää käypähintaiset tiedot sekä ketjutetut volyymitiedot viitevuotena 2010.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tuottavat. Vuositason tiedot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan koko kansantalouden perushintaiseksi bruttoarvonlisäykseksi, johon lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään TRAMO/SEATS-menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitaso sarjoiksi. Volyymiaikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työ-/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietosisältö, luokitukset, lähteet ja tietojen tarkkuus

Tiedot arvonlisäyksestä julkaistaan 21 toimialan tarkkuudella koko kansantalouden tasolla, lisäksi julkaistaan toimialoista muodostettuja aggregaatteja (esim. palvelut). Tiedot työllisyydestä, työtunneista ja maksetuista palkoista sekä työnantajan sosiaaliturvamaksuista julkaistaan 11 toimialan tarkkuudella. Joitain aggregaattitaso tietoja on jaettu yksityiseen ja julkiseen sektoriin. Investoinnit eli kiinteän pääoman bruttomuodostus on jaettu rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä aineettomiin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät, puolikestävät ja lyhytikäiset tavarat, palvelut, turismimenot nettona).

Tarkempi kuvaus käytetyistä laskentamenetelmistä ja tietolähteistä on saatavilla tilaston menetelmäkuvauksessa: <http://stat.fi/til/ntp/men.html>.

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä: Ensimmäkin laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tarkentuminen yhdellä vuosineljänneksellä tai vuositiedon muutos voi tarkentaa myös muiden vuosineljännesten tietoja neljää edellistä vuotta koskien.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka on esitetty revisiotaulukoissa: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/rev.html>

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tiedot julkaistaan viimeistään 60 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi vuosineljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidoon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

StatFin-tietokantataulukoiden tietoja päivitetään aina tilaston [sektoritilit neljännesvuosittain](#) julkaisun yhteydessä (maaliskuussa noin 75 päivän viiveellä ja muina vuosineljänneksinä noin 85 päivän viiveellä). Tarkemmat julkaisuajat: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tjulk.html>

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA2010- ja SNA2008-mukaisiin kansantalouden tilinpidoon tietoihin. Neljänneksittilinpidoon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin voidaan käyttää monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen neljännesvuositilinpidoon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Samu Hakala 029 551 3756

Eljas Tuomaala 029 551 2723

Vastaava osastopäällikkö:

Katri Kaaja

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2021, 3. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute